

Újabb adatok a Kis-Kárpátok Mollusca faunájához

Bába Károly

Abstract: *New data to the mollusk fauna of the Little Carpathians.* Collections have been implemented at 6 sites of the Little Carpathians including three rocky and one bush-woodland biotopes. 16 species out of the total 32 identified (50%) belongs to the Ponto-Mediterranean Fauna Circle (Table 1.). 5 species were proven to be Boreo-Alpine and Carpathian endemic forms (15.62%). 8 new species have been found, which had not been mentioned previously in the complementum of Lisciky (1991) on the Slovakian malacofauna from the area of the Little Carpathians.

Key words: Mollusca, Little Carpathians, fauna circles

Anyag-módszer

A Kis-Kárpátokban Borinka körzetében (Szlovákia) 1976. 08. 13-án végeztem gyűjtéseket. A faunisztikai gyűjtéseket hat különböző biotópban végeztem. Az 1. táblázaton 1–6 számmal jelölt helyek a következők:

1. Dévényi szoros északi lejtő (1976. 08. 14.), 2. Vöröskő: Ceroný Kamen várhegy (1976. 08. 14.) 3. Borinka: Sziklafal (1976. 08. 13.), 4. Borinka Salíci-Sambucetum racemosac Soó 1960, Kovács 1961. (1976. 08. 13.) 5. Borinka: Alnetum glutinosac-incanac Braun-Blanket 1915, Mykiska 1951 (1976. 08. 13.). 6. Melitti Fagetum noricum Soó 1934 körgörgeteges mészkedvelő bükkös (1976. 08. 13.)

A 4. Sambucetum erdőírás után jön létre és előzi meg az erdők kialakulását (Soó, R. 1964).

Az 1. táblázaton a sorszám után az area-analytiku állatföldrajzi beosztás száma található (Bába, K. 1982). Az állatföldrajzi faunakörök a következők: 1.3. Euroszibériai, 1.4. Holarktikus polycentrikus, 3. Kaspi-Szarmata, 5. Ponto-mediterrán: 5.1. Illir, 5.2.1. Tráciai, 5.2.2. Illir-mőziai, 5.3. Ponto-pannon. 6. Adriato-mediterrán, 7. Atlanto-mediterrán 8. Holomediterrán, 9.2. Kárpáti szudéta gleccserperem fajok, 9.4. Alpi-kárpáti. 10.1. Boreo-alpi.

Gyűjtések eredményei

A hat területről harminckettő faj került elő. Legtöbb egyed az 1 gyűjtőhely északi lejtőjéről, a 3 gyűjtőhely Borinka sziklafaláról és a 6 gyűjtőhely mészkedvelő bükkösből került elő. Fajszám megoszlás tekintetében a Borinkai sziklafal és a mészkedvelő bükkös van kitüntetett helyzetben. A gyűjtőhelyekről előkerült fajok állatföldrajzi megoszlását (Bába, K. 1982) a 2. táblázat mutatja. A gyűjtési területen uralkodóak a Ponto-mediterrán faunakörök (5.1, 5.2.1., 5.2.2., 5.3.) 16 fajjal 50%-os megoszlással. A második a Kárpáti-Szudéta, Alpi-Kárpáti és Boreo-Alpi endemizmusokat tartalmazó faunakörök 5 fajjal és 15,62%-al. A többi faunakör 3,12–6,25%-ban fordul elő (2. táblázat).

1. táblázat: A fajok megoszlása a gyűjtőhelyeken

No	Állatföld- rajzi kód		1	2	3	4	5	6
1	5.2.2.	<i>Orcula dolium</i> (Draparnaud, 1801)	–	–	2	–	–	–
2	7	<i>Abida secale</i> (Draparnaud, 1801)	–	–	–	–	–	2
3	5.2.1.	<i>Granaria frumentum</i> (Draparnaud, 1801)	8/1	–	–	–	–	–
4	1.4.	<i>Vallonia costata</i> (O.F.Müller, 1774)	–	–	–	1	–	–
5	6	<i>Cochlodina laminata</i> (Montagu, 1803)	–	–	–	–	–	6
6	5.1.	<i>Macrogastra plicatula</i> (Draparnaud, 1801)	–	–	–	–	–	2
7	9.4.	<i>Clausilia parvula</i> (Ferussac, 1807)	–	–	2	–	–	1
8	5.1.	<i>Clausilia dubia</i> (Draparnaud, 1801)	–	–	3	–	–	–
9	5.2.2.	<i>Laciniaria plicata</i> (Draparnaud, 1801)	3/2	–	1	–	–	–
10	5.2.2.	<i>Balea biplicata</i> (Montagu, 1803)	–	–	–	–	1	2
11	9.2.	<i>Vestia turgida</i> (Rossmässler, 1836)	–	–	2	–	–	–
12	5.2.2.	<i>Discus perspectivus</i> (O.F.Müller, 1774)	–	6/5	–	–	–	–
13	7	<i>Arion rufus</i> (Linné, 1758)	2	–	–	–	–	–
14	5.2.2.	<i>Vitrea diaphana</i> (Studer, 1820)	–	–	–	1/1	–	–
15	5.2.1.	<i>Aegopinella minor</i> (Sabile, 1846)	–	–	1/1	–	–	–
16	7	<i>Aegopinella nitidula</i> (Draparnaud, 1805)	–	1	–	–	–	–
17	8	<i>Oxychilus draparnaudi</i> (Beck, 1837)	–	–	1	–	4/3	–
18	5.2.1.	<i>Oxychilus glaber</i> (Rossmässler, 1838)	–	–	2	–	–	3/1
19	5.2.2.	<i>Oxychilus depressus</i> (Sterki, 1880)	–	–	–	–	–	1
20	5.2.2.	<i>Daudebardia brevipes</i> (Draparnaud, 1805)	–	–	–	–	–	1
21	1.3.	<i>Deroceras reticulatum</i> (O.F.Müller, 1774)	–	–	–	–	1	–
22	5.3.	<i>Helicella obvia</i> (Menke, 1828)	18/16	–	–	–	–	–
23	8	<i>Monacha carthusiana</i> (O.F.Müller, 1774)	–	–	–	–	–	1
24	5.2.2.	<i>Perforatella incarnata</i> (O.F.Müller, 1774)	–	2/1	3/2	–	3/3	1/1
25	9.4.	<i>Trichia unidentata</i> (Draparnaud, 1805)	–	–	4/4	3	2/1	5
26	5.2.2.	<i>Trichia hispida</i> (Linné, 1758)	–	–	–	1/1	–	3/3
27	3	<i>Euomphalia strigella</i> (Draparnaud, 1801)	–	–	–	–	1	–
28	6	<i>Helicodanta obvoluta</i> (O.F.Müller, 1774)	–	–	1	1/1	–	2
29	10.1.	<i>Helicigona arbustorum</i> (Linné, 1758)	–	–	1	2/1	6/3	–
30	9.4.	<i>Isognomostoma isognomostoma</i> (Schröter, 1754)	–	–	2	–	–	1
31	3	<i>Cepaea vindobonensis</i> (Ferussac, 1821)	1	–	–	–	–	–
32	5.3.	<i>Helix pomatia</i> (Linné, 1758)	–	1	–	–	–	–
		Σ egyedszám	32/19	10/6	27/7	9/4	18/10	30/5
		Σ fajszám	5	4	14	6	7	13

2. táblázat: Az állatföldrajzi kategóriák megoszlása

	Állatföldrajzi kategóriák	Faj	%
1.3.	Euroszibériai	1	3,12
1.4.	Holarktikus policentrikus	1	3,12
3.	Kaspi-szarmata	2	6,25
5.	Ponto mediterrán:		
5.1.	Ilir		
5.2.1.	Tráciai	16	50,0
5.2.2.	Ilir-mőziai		
5.3.	Ponto-pannon		
6.	Adriato-mediterrán	2	6,25
7.	Atlanto-mediterrán	3	9,37
8.	Holomediterrán	1	3,12
9.2.	Kárpáti-szudéta		
9.4.	Alpi-Kárpáti	5	15,62
10.1.	Boreo-Alpi		
	Σ	32	97,85

A gyűjtéseknek a hegység faunájához képest alacsony fajszámához viszonyítva 8 olyan faj került elő, amely hiányzik Lisický 1991 könyvében a Kis-Kárpátokból. Ezek a fajok a következők: *Granaria frumentum*, *Clausilia parvala*, *Laciniaria plicata*, *Vestia turgida*, *Aegopinella nitidula*, *Oxychilus depressus*, *Euomphalia strigella*, *Helicigona arbustorum*.

Összefoglalás

A szerző 1976 évben hat gyűjtőhelyet vizsgált meg a Kis-Kárpátokban Borinka (Szlovákia) körzetében. A három sziklás és három cserjés-fás lelőhelyről 32 faj került elő. Legtöbb faj a mészkedvelő bükkösből. A fauna körök elemzése során a 13 faunakörből a legtöbb faj a ponto-mediterrán gyűjtőkategóriából került elő (2. táblázat), az összes fajszám 50%-a. Magas a Kárpáti-szudéta, Alpi-Kárpáti és Boreo-alpi endenizmusok % értéke 15,62%. A szlovákia faunájának élőhely szerinti felsorolásából Lisický (1991) hiányzott a jelzett területen 8 faj.

Irodalom

- Bába, K. (1982): Eine neue zoogeographische Gruppierung der ungarischen Landmollusken und die wertung des Faunabildes Malacologia 22 (1–2), 441–454.
- Lisický, M. J. (1991): Mollusca Slovenska VEDA výdovateľstvo slovenskej akadémie vied Bratislava 1–341.
- Pintér, L. (1984): Magyarország recens puhatestűinek revidiált katalógusa (Mollusca) Fol.Hist.nat.Mus.Matr. 9, 79–89.

- Soós, L. (1943): A Kárpát-medence Mollusca-faunája Budapest Magyar Tudományos Akadémia 1–478.
- Soó, R. (1964): A magyar flóra és vegetáció rendszertan növényföldrajzi kézikönyve I, Akadémiai Kiadó Budapest, 1–589.

BÁBA, Károly
Szeged
Vár u. 6.
6720